

THOMMESSEN

NOTAT

Til Energibedriftenes landsforening v/Snorre Lamark

Fra Advokatfirmaet Thommessen v/Gunnar Martinsen og Charlotte Heberg Trondal

Dato 18. januar 2006

Ansvarlig advokat Gunnar Martinsen

KONTROLL AV MÅLERE NÅR KUNDEN MOTSETTER SEG SLIK KONTROLL

1 INNLEDNING

Utgangspunktet når det gjelder måleravlesning er som kjent at den enkelte nettkunde selv er forpliktet til å foreta jevnlig avlesninger av målerstand og innrapportere dette til nettselskapet. I den grad kunden unnlater å foreta slik avlesning, vil nettselskapet ha anledning til å foreta en skjønnsmessig fastsettelse av kundens forbruk, og fakturere vedkommende i henhold til dette, jf standard nettleieavtale (nettleieavtalen) § 5-2 tredje ledd.

Nettselskapet er imidlertid underlagt en forskriftsbestemt plikt til å sørge for at faktisk målerstand avleses minst én gang i året, jf forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester (avregningsforskriften) § 3-3. Tilsvarende fremgår også av nettleieavtalen § 5-2 tredje ledd.

I den grad kunden ikke selv er villig til å foreta slik årlig avlesning, vil det være opp til nettselskapet å sørge for at dette gjennomføres. Sistnevnte forutsetter naturlig nok at nettselskapets ansatte gis tilgang til det aktuelle elektriske anlegget med tilhørende måler. I enkelte tilfeller opplever man imidlertid at kunden heller ikke er villig til å gi nettselskapet tilgang til måleren. I slike tilfeller vil nødvendig tilgang forutsette bistand fra namsmannen.

Dette notatet gir en oversikt over hvordan nettselskapet kan gå frem dersom det skulle bli aktuelt å skaffe seg namsmannens hjelp for å gjennomføre avlesning av kundens strømmåler.

2 GJENNOMFØRING AV MÅLERAVLESNING MED NAMSMANNENS HJELP

2.1 Innledning

I de tilfeller der nettselskapet ønsker namsmannens hjelp til gjennomføring av måleravlesning, må nettselskapet ta ut begjæring om midlertidig forføyning for tingretten, med krav om tilgang til vedkommende kundes bolig/næringslokale for avlesning av den aktuelle strømmåleren. Først når retten har avsagt kjennelse i nettselskapets favør, vil kravet om tilgang kunne iverksettes ved hjelp av namsmannen.

I det følgende vil vi gi en oversikt over hvilke krav en begjæring om midlertidig forføyning vil måtte oppfylle. Foruten dette har vi også utarbeidet et forslag til en standardisert begjæring om midlertidig

THOMMESSEN

forføyning som vil kunne benyttes i tilfeller der det er behov for å skaffe seg tilgang til kundens anlegg for å foreta måleravlesning. Forslaget følger vedlagt.

I tillegg til ovennevnte vil vi i det følgende også si litt om behandlingen av begjæringen for tingretten, før vi avslutningsvis knytter enkelte kommentarer til iverksettelsen av gjennomføringen i regi av namsmannen.

2.2 Begjæring om midlertidig forføyning

2.2.1 Innledning

Begjæring om midlertidig forføyning fremsettes som nevnt for den lokale tingretten. Regler om dette fremgår av lov om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring ("tvangsfullbyrdelsesloven") kapittel 15.

Begjæringen skal oversendes retten i fire originale eksemplarer.

2.2.2 Begjæringens innhold

Ifølge tvangsfullbyrdelseslovens bestemmelser, skal begjæringen inneholde følgende elementer:

1. angivelse av det *krav* det begjæres midlertidig forføyning for
2. angivelse av såkalt "*sikringsgrunn*"
3. en redegjørelse for "*de forhold som saksøkeren påberoper*"

Selve *kravet* vil kunne angis som et krav om tilgang til vedkommende kundes elektriske anlegg som følge av kundens manglende oppfyllelse av plikten til selv å forestå jevnlig avlesninger av strømmåleren, jf det forhold at nettselskapet da, i henhold til kontrollforskriften § 3-3 andre ledd og nettleieavtalen § 5-2 tredje ledd, har så vel rett som plikt til selv å forestå slik avlesning minst én gang per år.

Med såkalt *sikringsgrunn* menes en nærmere angivelse av hvorfor nettselskapet er av den oppfatning at det er behov for en midlertidig forføyning som fastslår nettselskapets rett til tilgang til den aktuelle strømmåleren. Tvangsfullbyrdelsesloven angir selv to alternative, helt generelle sikringsgrunner, jf § 15-2:

- a. "*... saksøktes adferd gjør det nødvendig med en midlertidig sikring av kravet fordi forfølgningen eller gjennomføringen av kravet ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort.*"
- b. "*... det finnes nødvendig å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold for å avverge en vesentlig skade eller ulempe, eller for å hindre voldsomheter som saksøktes adferd gir grunn til å frykte.*"

For at retten skal kunne ta begjæringen til følge, må nettselskapet sannsynliggjøre at minst én av disse to situasjonene foreligger.

I de tilfellene som er utgangspunktet for dette notatet, vil begjæringen måtte begrunnes med utgangspunkt i alternativ a; saksøktes adferd. Det forhold at kunden så langt selv har unnlatt å avlese strømmåleren, samtidig som han eventuelt også har nektet nettselskapet nødvendig tilgang til anlegget for å foreta slik avlesning, vil være et argument som klart tilsier at gjennomføring av

THOMMESSEN

avlesningen ("kravet") vil bli vesentlig vanskeliggjort, med mindre retten avsier kjennelse om midlertidig forføyning.¹

Som et tredje punkt må begjæringen også inneholde en angivelse av "de forhold som saksøkeren påberoper", det vil si en kort redegjørelse for hva som har skjedd, hva nettselskapet har gjort for å få avlest måleren mv. Denne redegjørelsen bør i størst mulig grad underbygges ved hjelp av relevant dokumentasjon, for eksempel utskrift av logg eller annen oversikt som viser hvilke tiltak nettselskapet har iverksatt for å innhente nødvendige måledata, kopi av eventuelle purrebrev som er sendt kunden, varsler om avlesning i nettselskapets regi eller lignende.

2.2.3 Påstand, saksomkostninger mv

I tillegg til ovennevnte, vil man avslutningsvis i begjæringen måtte nedlegge en påstand om hvilket krav nettselskapet gjør gjeldende og som man ønsker at retten skal ta til følge; i disse tilfellene et krav om tilgang til kundens bolig/næringslokaler for å gjennomføre måleravlesning.

I påstanden er det også vanlig å kreve at saksøkte (kunden) dekker nettselskapets saksomkostninger i forbindelse med uttagelse av begjæringen om midlertidig forføyning. Med saksomkostninger menes i denne sammenheng kostnader som har påløpt i forbindelse med utarbeidelse av begjæringen, herunder eventuelle advokatutgifter man har hatt i den forbindelse, samt utgifter til rettsgebyr til tingretten. Eventuelle kostnader som har påløpt i tiden forut for begjæringen, typisk i forbindelse med tidligere forsøk på å avlese kundens anlegg, administrasjonsgebyrer mv, vil derimot ikke falle inn under gruppen av kostnader som kan kreves dekket av motparten i denne sammenheng.

2.2.4 Signatur

Rent formelt skal begjæringen signeres av nettselskapets styreleder. Rent praktisk kan dette tenkes å bli tungvint, all den tid styreleder ikke nødvendigvis er tilgjengelig for signering av slike begjæringer på regelmessig basis.

I praksis antar vi at det neppe vil være problematisk dersom begjæringen i stedet undertegnes av administrerende direktør/daglig leder. Skulle den lokale tingretten være av en annen oppfatning, vil dette uansett ikke få andre følger enn at nettselskapet får begjæringen i retur. "Feilen" vil i så fall kunne rettes ved at dokumentet undertegnes av styreleder før det på nytt oversendes tingretten.

2.2.5 Behandling for tingretten

Lovens utgangspunkt er at det skal avholdes muntlige forhandlinger for behandling av begjæringen. Dette innebærer at nettselskapet og kunden i utgangspunktet skal innkalles til et rettsmøte for behandling av saken.

På samme måte som i forhold til signering av begjæringen, er det i utgangspunktet nettselskapets styreleder som er rette vedkommende til å representere nettselskapet i retten. I praksis er det imidlertid ingen ting i veien for at den saksbehandler som har håndtert saken innad i nettselskapet stiller i retten på vegne av selskapet, men da med skiftlig fullmakt fra styreleder. Når det gjelder fullmakt til å stille i retten, er det viktig at denne er signert av styreleder. I motsetning til hva som

---

¹ Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at tvangsfullbyrdsloven også opererer med et tilleggskrav om at den skade eller ulempe saksøkte (kunden) blir påført ved en eventuell midlertidig forføyning ikke må stå i "åpenbart misforhold" til den interesse saksøker (nettselskapet) har i at forføyning blir besluttet. Vi går imidlertid ikke nærmere inn på dette tilleggsvilkåret, idet vi antar at dette vil være uproblematisk i den typen situasjoner som er utgangspunktet for nærværende notat.

THOMMESSEN

er utgangspunktet for signering av begjæringen, vil det her *ikke* være anledning til å la administrerende direktør/daglig leder signere.

Tvangsfullbyrdelsesloven åpner imidlertid for at retten kan avsi kjennelse *uten* slike forutgående muntlige forhandlinger. For å spare tid vil vi anbefale at man ber om dette. Anmodning om avsigelse av kjennelse uten forutgående muntlige forhandlinger kan inntas direkte i begjæringen, jf vedlagte utkast.

I den forbindelse gjør vi oppmerksom på at lovens utgangspunkt er at dette først kan skje dersom det kan sies å foreligge "*fare ved opphold*", jf § 15-7 annet ledd. Det vil være opp til rettens skjønn å vurdere hvorvidt dette vilkåret kan sies å være oppfylt i den enkelte sak. Det er således ingen automatikk i at nettselskapet får medhold i en slik anmodning om avsigelse av kjennelse uten forutgående muntlige forhandlinger.

Vi gjør også oppmerksom på at dersom retten tar en begjæring om midlertidig forføyning til følge uten forutgående muntlige forhandlinger, vil kunden ha anledning til å kreve slike forhandlinger avholdt i ettertid, jf § 15-10.

2.2.6 Gjennomføring av rettens kjennelse om midlertidig forføyning

Når retten har avsagt kjennelse om midlertidig forføyning i nettselskapets favør og tilgang til kundens elektriske anlegg, er utgangspunktet at dette skal iverksettes "*straks saksøkeren begjærer det*".

Slik begjæring om iverksettelse av nettselskapets krav på tilgang kan enten fremsettes for den lokale tingretten. Rent praktisk vil et slikt krav kunne inntas allerede i begjæringen, jf vedlagte utkast. Når det gjelder selve gjennomføringen av kravet, vil tingretten i den alt overveiende del av tilfellene overlate dette til namsmannen.

Begjæring om iverksettelse kan imidlertid også fremsettes direkte for namsmannen.

Regler om hvem som fungerer som namsmann følger av tvangsfullbyrdelsesloven § 2-2. Bestemmelsen lyder som følger:

"I lensmannsdistrikter er lensmannen namsmann. I namsfogddistrikter er namsfogden namsmann. I politistasjonsdistrikter med sivile rettspleieoppgaver er politistasjonssjefen namsmann. Namsmann for Svalbard er sysselmannen".

Per 1. januar 2006 er namsmannsfunksjonen underlagt politi- og lensmannsetaten. Dersom man er i tvil om hvem/hvilken instans som fungerer som namsmann i sitt distrikt, vil den lokale politistasjonen eller det lokale lensmannskontoret kunne kontaktes for nærmere opplysninger om dette, kontaktinformasjon mv.

Når namsmannen mottar en begjæring om gjennomføring av krav på tilgang til anlegg for avlesning av strømmålere, er utgangspunktet at denne skal behandles på lik linje med enhver annen begjæring om iverksettelse av en midlertidig forføyning. Namsmannen vil i utgangspunktet ikke ha anledning til å nedprioritere slike saker fra nettselskapene til fordel for andre saker. Når det er sagt, vil vi imidlertid nevne at saksbehandlingstiden hos den enkelte namsmann likevel vil kunne medføre at det går noe tid før begjæringen iverksettes.

THOMMESSEN

***